

عنوان مقاله:

تاملی بر حاکمیت قوانین کیفری در زمان با تاکید بر احکام اجتهادی

محل انتشار:

فصلنامه مجلس و راهبرد، دوره 26، شماره 97 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

محمدرضا عیدیان - دانشگاه امام صادق علیه السلام

غلامحسین الهام - مدیر گروه حقوق کیفری دانشکده حقوق دانشگاه تهران

سیدسلیمان مرتضوی - دانشگاه امام صادق

خلاصه مقاله:

یکی از اصول حقوق کیفری، عطف بماسبق نشدن قوانین ماهوی می باشد. این اصل نیز یکی از اصول پذیرفته شده ی قانون گذار مجازات اسلامی ایران نیز می باشد. ولی مواردی از آن استثناء شده است؛ یکی از این موارد، قوانین شرعی می باشد که همواره عطف بماسبق می شوند. اما غیر از قوانین مسلم شرعی، بسیاری از احکام کیفری ماهوی مبتنی بر فتاوی فقیهان وجود دارند که مبتنی بر دلایل اجتهادی بوده و مورد اتفاق هم نبوده و غالبا اختلافی هستند. در این موارد، رویکرد قانون گذار اتخاذ یکی از فتاوی است که جزء احکام ظاهری شرعی محسوب می شوند. گاه این فتاوا به سبب آسیب شناسی و مقتضیات زمانی در مراحل اصلاح قانون تغییر می یابند. در این تحقیق رویکرد قانون گذار مجازات اسلامی و فقهای امامیه در مستثنا نمودن قوانین کیفری مبتنی بر فتاوی فقهی اجتهادی از اصل عطف بماسبق نشدن واکاوی می گردد.

کلمات کلیدی:

عطف بماسبق، قبح عقاب بلایان، حاکمیت قانون در زمان، احکام اجتهادی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1228720>

